

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ЕО-35/.....2023 г.

ДО
Г-Н ВАСИЛ УЗУНОВ
ДИРЕКТОР НА
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

На Ваш № ПУ-05-27/22.12.2022 г.

КОПИЕ:

Г-ЖА КРАСИМИРА БРЪМЧЕВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ УВ

Относно: Консултации по задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на План за управление на риска от наводнения в Източноевропейски район 2022-2027 г. и схема за консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН УЗУНОВ,

В отговор на писмо с вх. № ЕО-35/22.12.2022 г. на Министерство на околната среда и водите (МОСВ) с приложени задание за обхват и съдържание на доклад за екологична оценка (ЕО) на План за управление на риска от наводнения в Източноевропейски район (ПУРН за ИБР) 2022-2027 г., схема за провеждане на консултации и проект на план, след преглед на представената документация, изразяваме следното становище:

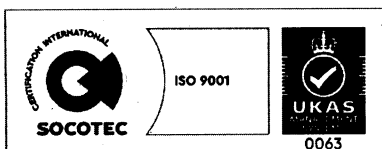
I. По отношение на заданието за обхват и съдържание на екологичната оценка:

Заданието е изготвено при съобразяване на разпоредбите на чл. 86, ал. 3 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 17, ал. 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) по отношение на изискванията към обхвата и съдържанието на доклада за ЕО. По представената в заданието информация имаме следните бележки и препоръки:

1. В т.1.5 „Връзка на ПУРН за ИБР 2022-2027 г. с други съотносим планове и програми“, на стр.47 в т. В „Национални стратегически документи“:

1.1. Да се добавят следните документи:

- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018-2024 г.);
- Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020-2030 г.);

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

• Дългосрочна стратегия за смекчаване на изменението на климата до 2050 г. на Република България

1.2. „Национален план за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.4 да се замени с „Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие към нея до 2030г.“.

2. По отношение на защитени зони от мрежата Натура 2000 и защитени територии:

2.1. В точка 2.1.7.1. „Защитени зони от мрежата Натура 2000“, да отпадне текста „В доклада за екологична оценка ще бъде представена обобщена информация за защитените зони и състоянието им.“, тъй като тази информация ще бъде представена в Доклада за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху защитените зони, който е приложение към ДЕО. Включването на тази информация и в структурата на самия доклад за ЕО не е необходимо. В тази точка може да се отбележи, че цялата информация свързана със защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 се намира в ДОСВ.

2.2. В точка 2.1.7.2. „Защитени територии по Закона за защитените територии“, да се коригира броя на защитените територии, както следва: национални паркове – 2 бр., природни паркове – 2 бр., резервати – 25 бр., поддържани резервати – 13 бр., защитени местности – 218 бр. и природни забележителности – 139 бр. (данни към месец декември 2022 г.).

2.3. В т. 3 на стр. 62. „Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати с реализацията на ПУРН за ИБР 2022-2027г.“, да бъде допълнен като последен параграф следният текст:

„Ще бъдат разгледани биологичното разнообразие и характеристики на ландшафта, които са от значение за поддържане на популациите на дивата флора и фауна. Ще бъдат разгледани начини за запазване на околната среда устойчива по отношение на фрагментация на хабитатите и заплахите от климатичните промени. Ще бъдат разгледани защитени видове, които могат да бъдат сериозно засегнати, в т.ч. неблагоприятно или благоприятно“.

2.4. В т. 4 на стр. 62, като последен параграф да се допълни със следния текст:

„Да се направи анализ за предвижданията на ПУРН по отношение на законовите изисквания и целите за опазване на строго защитените видове, включени в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие. Да бъде оценен и потенциалния увеличен риск от наводнения поради климатичните промени, както и текущи процеси на урбанизация“.

2.5. В т. 5 на стр. 62, като последен параграф да се допълни със следния текст:

„В тази точка да се разгледа и политическия контекст, в рамките на който ще се осъществява ПУРН, както и евентуални ограничения, които ще възникнат по отношение на интегрирано прилагане на съответните стратегии, планове и програми на национално и международно ниво“.

2.6. В т. 7 на стр. 64, след първия параграф, да се допълни със следния текст:

„Мерките ще бъдат разработени на база на идентификация на въздействието, дизайн и подходящо времево разпределение на дейности за целите на смекчаване на негативни ефекти върху хабитати и биоразнообразие“.

2.7. В т. 10 на стр. 68, след края на първи параграф, да се допълни със следния текст:

„Ефектите на индивидуалните проекти в рамките на ПУРН ще бъдат наблюдавани и отделно по реда на съответните екологични процедури, като настоящият ДЕО не може да даде изчерпателни мерки във връзка с индивидуалните проекти (напр. язовири)“.

2.8. В т. 14 „Приложения към доклада за екологична оценка“, текстът „Доклад за оценка за съвместимост (в случай, че такъв се изиска от Министерство на околната среда

и водите)“, да се замени с „Доклада за оценка на степента на въздействие върху защитените зони“.

3. В доклада да се включи отделна точка „Алтернативи на ПУРН за ИБР 2022-2027 г.“ – включена е т.8 „Мотиви за избор на разгледаните алтернативи“, без да има такава част.

4. На стр. 68, в текста на наименованието на т.10 „Мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на ПУРН за ИБР 2022-2027 г., да се добавят думите „и контрол“: т. 10. „Мерки по наблюдение и контрол при прилагането на ПУРН за ИБР 2022-2027 г.“

III. По схемата за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от ПУРН на ИБР 2022-2027 г.:

Схемата за консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица е изготвена в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал. 3 от Наредбата за ЕО.

По отношение на схемата за консултации правим следните бележки:

1. В заданието е приет съкратен запис на Плана за управление на риска от наводнения в Източноромански район „ПУРН за ИБР“, докато в схемата за консултации абривиатурата е „ПУРН за ИБРБУ“. Да се уеднакви записът в документите.

2. В т. 1 „Начин на съвместяване на процеса на изготвяне на ПУРН за ИБРБУ 2022-2027 г. с основните етапи на процедурата по ЕО“, на стр.7 в представената таблица, в дясната колона, при описание на етапите на екологичната оценка,

2.1. От текста „Изготвяне на Доклад за оценка на степента на въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони, ако такъв се изиска от Министерство на околната среда и водите“ да отпаднат думите „ако такъв се изиска от Министерство на околната среда и водите“ и да се добави текст, че следващия етап от процедурата е извършване оценка на качеството на ДОСВ от компетентния орган по околна среда (КО). След даване на положителна оценка на качество на доклада, КО провежда консултации с обществеността, като публикува на интернет страницата си информация относно плана, вкл. графичен материал и ДОСВ.

2.2. Да се допълни (преди доклада за ЕО) с изготвяне на нетехническо резюме, съгласно чл.17, ал.3 от Наредбата за ЕО (като отделно самостоятелно приложение към доклада за ЕО се изготвя нетехническо резюме на достъпен за обществеността език в обем, не по-малък от 10 на сто от обема на доклада. Освен текстовата част резюмето съдържа необходимите нагледни материали (карти, снимки, схеми).

2.3. Да се включи изготвяне и публикуване на съобщение за провеждане на консултации, съгласно чл.20, ал.1 от Наредбата за ЕО. Съобщението за провеждане на консултации следва да съдържа: информацията по чл. 8а, ал. 1 от Наредбата за ЕО; място с публичен достъп и време за запознаване с проекта за плана/програмата, доклада за ЕО с всички приложения и материалите към него; срок за изразяване на становище, който не може да бъде по-кратък от 30 дни след публикуването на съобщението и осигуряване на достъпа по т. 1, буква „б“ от същата Наредба; начин на изразяване на становище, който не може да бъде само чрез интернет или други електронни средства.

Съобщението за провеждане на консултации се предоставя на компетентния орган по околна среда за сведение и публикуване на интернет страницата му.

2.4. В текста за провеждане на консултации по доклада за ЕО и проекта на ПУРН за ИБРБУ, Да се отдели на отделен ред провеждането на задължителни консултации с компетентния орган по околна среда, като се представи в МОСВ съобщението за провеждане на консултациите, доклада за ЕО с всички приложения и материалите към него, вкл. графичен и картен материал.

2.5. Да се отдели в отделен етап провеждането на среща за обществено обсъждане (в случай на необходимост“, като се съобрази разпоредбата на чл.21, ал.2, т.3 от Наредбата за

ЕО, съгласно която, срещата за общественото обсъждане се провежда след приключване на консултациите по чл. 20, ал. 1 от същата Наредба. Преди общественото обсъждане, следва да се отразят получените бележки и препоръки от етапа на проведените консултации по доклада за ЕО.

Възложителят уведомява писмено МОСВ като компетентен орган по околна среда и органите, участвали в консултациите за общественото обсъждане, като определя мястото, датата и часа за провеждане на срещата за общественото обсъждане, както и за мястото за публичния достъп и срока за запознаване с проекта за плана, доклада за ЕО с всички приложения и материали към него.

2.6. Преди етапа „Издаване на становище по ЕО“, да се добави етап „Провеждане на заседание на Междуведомствена комисия – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет за разглеждане на документацията по екологична оценка“.

3. В т.2, „*Определяне на обществеността, заинтересованите органи и трети лица, оито могат да бъдат засегнати от ПУРН за ИБРБУ 2022-2027 г.*“ да се добавят и териториални структури като Южноцентрално предприятие, Регионални дирекции по горите (РДГ), Държавни горски стопанства (ДГС), Държавни ловни стопанства (ДЛС), в обхвата на плана.

4. В т. 3, „*Описание на конкретните етапи и начин на провеждане на консултациите*“, в графа „Начин на провеждане на консултациите и отразяване на резултатите“ от изречение „Консултациите по ДЕО започват само след положителна оценка на качеството на ДОСВ, ако такъв е изискан“ да отпаднат думите „ако такъв е изискан“ и да се добави следното изречение „Компетентният орган осигурява обществен достъп до доклада за оценка на степента на въздействие за срок 30 дни чрез публикуване на своята интернет страница независимо от задълженията на възложителя по чл. 20, ал. 1 и 2 от Наредбата за ЕО“.

III. По отношение на процедурата по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) - преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони:

Планът за управление на риска от наводнения на Източнобеломорски район 2022-2027 г. попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредба за ОС) и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта (ОС) му с предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 по реда на чл. 31, ал. 4, във връзка с ал. 1 от ЗБР.

При извършена проверка е установено, че в териториалния обхват на ПУРН на ИБР попадат:

• **Защитени територии** по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) – 2 национални парка, 2 природни парка; 25 резервата; 13 поддържани резервата; 139 природни забележителности; 218 защитени местности;

• **Защитени зони по смисъла на ЗБР** – 64 защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и 39 защитени зони за опазване на дивите птици.

При извършената проверка за допустимост съгласно чл. 36, ал. 2 от Наредбата за ОС е установено, че ПУРН за ИБР 2022-2027 г. е **допустим** при съобразяване с:

- **режимите на защитените територии**, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление и

- **режимите на защитените зони**, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление.

След преглед на представената документация и на основание чл. 36, ал. 3 от горесцитираната наредба, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка

за вероятната степен на отрицателно въздействие, съгласно която Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) на Източнороморски район 2022-2027 г. **има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, поради следните **мотиви**:

1. Целта на плана е да създаде условия за намаляване неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност за определените райони със значителен потенциален риск от наводнения за територията на Източнороморски район. Той разглежда всички аспекти на управлението на риска от наводнения, отчитайки характеристиките на конкретния речен басейн, изпълнението на дейностите от първия цикъл (2016-2021 г.) и заложените за реализация бъдещи структурни мерки, което предполага възможни преки и косвени отрицателни въздействия върху защитени зони за опазване на природните местообитания, на дивата флора и фауна и за опазване на дивите птици.

2. При реализиране на заложените в проекта на ПУРН структурни мерки като: изграждане на отбивни канали, изграждане на нови защитни стени или диги, рехабилитация или надграждане на съществуващи защитни стени или диги, корекции за отклоняване на води, изграждане на нови корекции с бетонна или друга облицовка, изпълнение на нови насипни съоръжения за осигуряване на ретензионни обеми в заливните равнини, изграждане на надлъжни хидротехнически съоръжения или изпомпване на водните количества или нива при наводняване на земеделски площи, основно обновяване или ремонт на съществуващ язовир и реконструкция на съществуващ язовир с цел осигуряване на защита от наводнения, подобряване проводимостта на облицовани или необлицовани корекции на реки и дерета, подмяна на мостове и съоръжения за преминаване през реки, които ограничават проводимостта и водят до подприщване, облекчителни канали за отклоняване на водни количества от или около зоните с риск, включително допълнителни канали в рамките на крайречния коридор, които водят до изменение на бреговата линия на реките, както и почистване на речни участъци и дерета, драгиране и удълбочаване на участъци от реки и дерета за понижаване нивото на речно дъното, отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла и др. се очакват:

- Промени в ключови параметри на водите като скорост на течението, хидрохимични и физикохимични показатели на водите – елементи на защитените зони, които могат да доведат до изменения в хранителната база, местата за укрития и размножаване от значение за структурата на популациите на опазваните видове (растения и животни), видовия състав и числеността на популациите на опазваните видове в зоните;

- Прилагането на мерки като преустройство или изграждане на отбивни канали, защитни стени или диги може да доведе до промени в параметрите на водозависимите биоценози, имащи отношение към природозащитното състояние на природните местообитания и на видовете, предмет на опазване в зоните, свързани с пряко и/или косвено унищожаване и/или увреждане на крайречните и крайбрежните природни местообитания и местообитанията на видовете, зависими от параметрите на водните екосистеми (безгръбначни, риби, земноводни, влечуги, бозайници);

- Предложените мерки като изграждане на отбивни канали, защитни стени или диги, нови корекции, нови насипни съоръжения, изграждане на надлъжни хидротехнически съоръжения, водозадържащи елементи вероятно ще окажат значително въздействие фрагментиране на реките като ключов елемент на защитените зони с линейна и непрекъсната структура, изпълняващи биокоридорна и свързваща функция от значение за миграционни придвижвания (хранителни, размножителни, сезонни,

вертикални и хоризонтални), географското разпространение и генетичния обмен между видовете;

- Възможно навлизане на неместни видове - инвазивни и чужди видове, които създават предпоставки за нови междувидови отношения с негативен ефект и трансформация на природни местообитанията и местообитания на видове, предмет на опазване в зоните;

- Увреждане, унищожаване и фрагментация на местообитания, вкл. и на крайречни, необходими за почивка, гнездене, хранене, укритие, нощувка на видовете птици, предмет на опазване в зоните;

- Мярката за почистване на речни участъци и дерета, драгиране и удълбочаване на участъци от реки и дерета за понижаване нивото на речно дъното, отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла предполага трайно и необратимо увреждане и унищожаване на крайречните местообитания и местообитания и популации на видовете, зависими от водата;

- Всички структурни мерки, както и мярката за почистване на речни участъци и дерета ще доведат до различно по продължителност и интензитет безпокойство на видовете, вкл. птици, при изпълнението на мерките, изразяващо се в прогонването от местообитанията им;

- Реализацията на мерките, заложи в ПУРН, както и необходимата за изпълнението им допълнителна инфраструктура може да предизвика трайна промяна на ландшафта и на ключови елементи на защитените зони, на екотони и възпрепятстване достъпа на видовете до ключови хабитати, в границите на защитените зони.

3. Проявлението на посочените по-горе отрицателни въздействия е предпоставка за възможно нарушаване на целостта на защитените зони и до прекъсване на функционалните връзки между тях, до забавяне/възпрепятстване на постигането на консервационните и реставрационни цели на зоните.

4. При реализацията на заложените в проекта на ПУРН структурни мерки има вероятност от въздействие върху специфичните и подробни цели, целостта на защитените зони и свързаността между тях.

5. Възможни са кумулативни въздействия върху защитените зони и предмета на опазване в тях в резултат от сумарното въздействие на други минали (вкл. мерките, изпълнени и изпълняващи се от първия цикъл на ПУРН) и настоящи и/или бъдещи планове, програми и проекти/инвестиционни предложения и настоящия ПУРН 2022-2027 г.

На основание гореизложеното и съгласно чл. 34, ал. 1 от Наредбата за ОС, към доклада по ЕО, като отделно приложение, следва да се включи доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на ПУРН на ИБР 2022-2027 г. върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

При разработването на ДОСВ да се има предвид следното:

1. Докладът да следва структурата, посочена в чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС;

2. Да се направи описание и оценка на настоящото състояние на защитените зони на територията на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, в която са определени 41 райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), от които 6 нови.

3. Въз основа на конкретизиране на местата на прилагане на предвидените в плана мерки спрямо защитените зони:

3.1. Да се идентифицират и анализират видовете въздействия върху структурата, функциите и специфичните и подробни цели (където има такива определени) на защитените зони, които ще бъдат повлияни от реализирането заложените в ПУРН мерки.

3.2. Да се оцени въздействието върху речните и крайречните местообитания от прилагане на мерките, които ще се реализират посредством съоръжения, които водят до

изменение на бреговата линия (защитни стени, диги, отбивни канали, корекции на реки, язовири и др.).

3.3. Да се оцени въздействието върху предмета и целите на защитените зони в обхвата на плана от прилагането на мерките, които предвиждат почистване на дерета, залесяване на площи във вододайни зони, залесяване на бреговете и заливаемите тераси с дървесни видове.

3.4. Да се оцени въздействието върху зоните от прилагане на мерките на плана за водните тела, предизвикани от промените в количеството и качеството на повърхностни води (напр. мерки като изграждане на нови корекции, рехабилитация или надграждане на съществуващи защитни стени и диги и др.)

3.5. Да се оцени въздействието от мерките почистване на речни участъци и дерета, драгиране и удълбочаване на участъци от реки и дерета за понижаване нивото на речно дъното, отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла в речните участъци в границите на защитените зони, върху крайбрежните природни местообитания и популациите на видовете в границите на защитените зони с цел да бъдат препоръчани други алтернативни решения, честота на прилагане на мерките, период за прилагане на мерките.

4. Да се оцени въздействието на предвидените в плана мерки върху миграционните пътища (за хидробионти и сухоземни видове) от възможното унищожаване, увреждане и фрагментиране на местообитания и популации или трайно изменение в ключовите им параметри.

5. Да се предложат смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия от прилагането на мерките на ПУРН за всяка защитена зона. В случай на констатирани отрицателни въздействия върху защитени зони, да се проучат, анализират, оценят и препоръчат алтернативни решения (по смисъла на §3, т.7 и т.8 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС).

6. Да бъде извършен анализ относно въздействията от прилагането на мерките от плана върху всички зони, като в случай, че за някоя от тях няма да има въздействие, следва това да бъде включено в мотивираните заключения по чл. 22 от Наредбата за ОС.

7. Да бъде извършена оценка на очакваните „кумулятивни въздействия“ по смисъла на §3, т.10 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС върху защитените зони и предмета на опазване в тях в резултат от сумарното въздействие на мерките, заложи в ПУРН.

8. Да се проучат и представят възможности за прилагане на компенсиращи мерки по смисъла на чл. 34 от ЗБР при установено наличие на обстоятелства по чл. 33 от същия.

9. Да се приложи актуален картен материал, включително и във формат ESRI shape file или ESRI filegeodatabase в координатна система WGS84 UTM 35N, който да визуализира местоположението на мерките, предвидени за реализиране в плана спрямо защитените зони.

10. За определяне на степента на въздействие на плана да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитените зони спрямо представеността на местообитанията и видовете в съответните защитени зони и в мрежата от защитени зони като цяло съгл. чл. 32, ал. 2 от ЗБР. В случаите, когато това не е възможно, оценката да бъде извършена въз основа на принципа „най-лошият вероятен сценарий“.

Оценката трябва да бъде възложена на колектив от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС, с компетентност в областта на фитоценологията, хидробиологията и зоологията – ихтиология, орнитология и др., в зависимост от целите и предмета на опазване в защитените зони.

Съгласно разпоредбите на чл. 36, ал. 6, т. 4 от Наредбата за ОС, подробна информация и публичен достъп до данните за защитените зони, процедурите за оценка съвместимост и свързани с тях документи са налични на интернет страницата на МОСВ – ПРИРОДА/Натура 2000/Натура 2000 в България/Информационна система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 <https://natura2000.egov.bg/>, където има и данни за видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, която трябва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

IV. Указания за последващите действия, които да се предприемат по процедурата по ЕО, в т. ч. ОС:

След отразяване на горните бележки и съобразяване на дадените препоръки, следва да внесете в Министерство на околната среда и водите ДОСВ на ПУРН за ИБР 2022-2027 г. върху предмета и целите на защитените зони, изготвен съобразно препоръките, дадени в т. III на настоящото писмо. На основание чл.20, ал.5 от Наредбата за ЕО и чл. 24, ал.1 от Наредбата за ОС, е необходимо ДОСВ да бъде представен за оценка на неговото качество в един екземпляр на хартиен и един екземпляр на електронен носител.

Приложение:

1. Списък със защитени зони по смисъла на ЗБР в обхвата на ПУРН за ИБР

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА

Министър на околната среда и водите

